

dee Gel wäert warscheinlech, esou wéi d'Chambre des Salariés dat och seet - ech mengen, datt mer an déi Richtung musse goen -, iwwert den 31. Dezember 2020 missen erausgoen. D'Chambre des Salariés geet relativ wäit, si seet: „op e puer Joren“ - firwat net? Well da géif ee vläicht déi iwwerdriwwer Loyerer, déi gefrot ginn um Marché, e bësse méi wettmaachen. Wann ee vu Solidaritéit schwätzt, d'Solidaritéit fänkt jo ëmmer uewen un. Et ass jo dat, datt déi, déi douewe sëtzen an déi, déi am meeschten hunn, déi musse méi ofginn.

Bon, d'Fro stellt sech, an ech hoffe wierklech, datt d'Propriétaires wäerte matschaffen! Well et muss een awer och kontrolléieren, ob se dat wäerte respektéieren. Wéi gëtt dat kontrolléiert? Well ech weess och net, ob jiddweree weess, Dir wësst jo, et ass e Kräfteverhältnes tëschent dem Propriétaire an dem Locataire. An d'Kräfteverhältnes ass ëmmer en faveur vum Propriétaire. Ech hoffen ...

(Brouhaha)

Jo! Et si vill Propriétaires, déi hei sëtzen. Ech weess net, wéi dat ass, Propriétaire ze sinn. Mee ech weess op jidde Fall, wéi et ass, Locataire ze sinn. Mee, jo, okay!

(Interruption)

Nee, nee, nee, nee! Et ass ee besser drun am Prinzip, wann ee Propriétaire ass wéi e Locataire. Also et soll ee mir elo aver keng Geschichten erzielen! A wann et esou schwéier ass, Propriétaire ze ginn, dann därfer een och Locataire ginn. Da kann een alles ofginn. Wann dat wierklech esou schwéier ass, plus Dieu, da kann een dat jo ëmdréien.

Ech hat awer och den Avis vun der Chambre de Commerce gelies. Ech muss dat méi oft maachen, well ech hu mech awer gutt ameséiert. Si si gutt! Si schreiwten, ...

(Hilarité)

... si soen: „Passt op, ...

► **Une voix.** - Wat huet e gesot?!

► **M. David Wagner (déi Lénk).** - ... ulala, net datt d'Locataires elo mengen, datt dat op éiweg wäert daueren! Also mir ënnerstëtzen dat, mee nom 31. Dezember 2020, da bezuele se erëm! An dann erhéijer mer erëm, da kënne mer erëm erhéijen.“ Si hunn e bësse Angscht.

Anerersäits soe se och, an dat sot d'Madamm Ahmedova jo och, anerersäits soe se och: „Jo, et misst een eppes ënnerhuelen, wat de Bail commercial ugeet“ - et ass zwar eng aner Gesetzgebung, et ass en plus, mengen ech, en anere Ministère -, well d'Betribler och ze vill héich Loyere musse bezuelen, d'Commercen an esou weider. Wat och stëmmt.

An do ass et relativ interessant, well et mierkt een, datt d'Chambre de Commerce u sech zwee kontradiktoresch Interesse vertritt. Si musse sech eens ginn. Well engersäits vertrieede se d'Interesse vun de Betribler, déi ze héich Loyer musse bezuelen. Anerersäits vertrieede se och d'Interesse vu Sociétés, déi an den Immobilie sinn an déi dofir zoustänneg sinn, datt d'Loyerer esou héich sinn! An do mierkt een, datt se bei der Chambre de Commerce esou e bësse „boguen“, esou: „Wat geschitt elo? Wiem musse mer elo Rechnung droen?“ Also an eise Jargon nenne mer dat „kapitalintern Kontradiktionen“, an et ass immens witzeg, deem nozekucken, well se do net richtig eens ginn.

Op jidde Fall, mengen ech, si mir eis all eens, an den Här Di Bartolomeo huet dat jo och virdu gesot: „Dat wäert nach laang daueren.“ Mir sinn eis däers bewosst. An ech mengen, dat heiten ass e kleng Schrëtt an déi richteg Richtung. Et muss een och hoffen, datt et gräift. An ech hoffen awer och, datt mer éischter der Chambre des Salariés nolauschtere wéi der Chambre de Commerce, wann et drëms geet, et weiderzeféieren.

Ech soen lech Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Wagner. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen. Här Goergen, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Marc Goergen (Piraten).** - Merci, Här President. Merci der Madamm Semiray Ahmedova fir deen exzellente Rapport. Mir Piraten wäerten d'Zoustëmmung zu dësem Gesetzestext ginn.

Et ass nun emol esou, dass iwwert de Covid déi Leit, déi Loyer ze bezuelen hunn, och an eng schwierig Situatioun komm sinn. An all Mesure, déi d'Regierung hält, fir déi Leit, déi loune ginn, ze ënnerstëtzen an och fir dass de Loyer net exorbitant an d'Luucht geet, kënne mir nëmmen ënnerstëtzen. A mir géiffe begreissen, wann d'Regierung méi esou Moosnamen an déi Richtung géif huelen.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Goergen. D'Regierung huet d'Wuert, den Här Logementsminister Henri Kox.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Henri Kox, Ministre du Logement.** - Här President, merci fir d'Wuert. Merci awer och virun allem emol fir d'éischt der Rapportrice fir den exzellente Rapport, dee si gemaach huet. Dofir wollt ech net allze vill inhaltlech nach eng kéier drop agoen. Ech wollt awer profitéieren, fir zu deenen engen oder anere Remarken, déi hei gesot gi sinn, kuerz awer eppes ze soen. Vlächcht wichteg nach virauszeschécken: Effektiv gräife mer hei an d'Bail-à-loyers-Gesetz an. A mir gräifen an e Marché an, deen um private Secteur ass. Dat heescht, den Artikel, deen hei sech bezitt (veuillez lire: den Artikel, ëm deen et hei geet), dee bezitt sech op déi privat Loyerer, déi um Marché libre u sech gestalt ginn. E bezitt sech net op déi öffentlech Wunnengen, déi mir zu abordabele Präisser eise Leit zur Verfügung stellen.

Dat erlaabt mer vlächcht, indirekt och eng Äntwert op dat ze ginn, wat virun hei gesot ginn ass, déi an déi Piste sollte mer nach verfolge. Ech mengen, ech hu meng lwwerschrëft iwwert déi Wunnengspolitik, déi ech wëllt méi an nei kadréieren, ënnert de Motto gestallt „cibléiert Wunnengsbaupolitik“, nämlech cibléiert do, wou de Manktum am gréissten ass. An dat wësse mer alleguerten, dat ass am Locatiounsbereich. Dat heescht, mir mussen all zesummen, net nëmmen de Staat, net nëmmen d'Gemengen, net nëmmen d'öffentlech Promoteuren, an deem Beräich intervenéieren, fir och déi Gréisstméiglech mat an d'Boot ze huelen an natierlech och déi Privat net ze vergiessen, Moyenen zur Verfügung ze stellen, dass déi dat och kënne maachen.

Dat Zweet, wat ech wëllt soen, dat sinn dräi Begrëffer, déi mir awer och ganz wichteg sinn. Dat ass éischstens „effentlech“, zweetens „abordabel“ an drëttens „nohalteg“.

Ech menge mat „effentlech“ déi Wunnengen, déi haut um Marché sinn am effentleche Beräich. Déi, déi do wunnen, brauche sech keng Suergen ze maachen, dass de Loyer géif explozéieren, well déi bezuelen e Loyer, deen ass pro rata hirem Taux d'effort, deen net ze vill héich ass. Mir wäerten an zwou Wochen an der Familljekommissioun zesummen och mat der Logementskommissioun eng nei Etüd presentéieren, déi vum LISER ausgeschafft gëtt, wou et grad ëm den Taux d'effort geet, deen déi Eenzel musse um Privatmarché opbréngen. Dofir ass dat effentleche Wunnengsbau. An dofir wär ech frou, wa mer d'Gemege mam Pacte Logement an d'Boot krite, fir dass dat och kann ëmgestat ginn.

„Abordabel“, an dat ass och schonn des Efteren hei gesot ginn: abordabel net nëmme fir déi, déi am ënneschte Beräich sinn, mee déi Abordabilitéit geet méi wäit an d'Mëttelschicht eran. A mir mussen do och eppes presentéieren, fir déi Offer och an d'Luucht ze setzen.

An dat Drëtt ass awer e Begrëff, deen och wichteg ass, dat ass d'Nohaltegkeet. Dir wësst, an der Vergaangenheet hu mer effentleche Wunnengsbau gemaach, dee mer um private Marché verluer hunn. Dofir steet d'Nohaltegkeet net onbedéngt fir en nohaltege Wunnengsbau - dee mer souwisou musse maachen no de Klimaeerausforderungen -, mee Nohaltegkeet an der Längt vun der Offer, fir dass d'Wunnengen och längerfristeg an der Abordabilitéit bleiwen. An am beschten natierlech an der effentlecher Hand, wa se schonn eng kéier an der effentlecher Hand waren.

Dofir, mir wäerten an der Kommissioun ... An de Moien hate mer d'Méiglechkeet, och nach eng kéier iwwert de Bail à loyer ze schwätzen: Wéi ass et mat dem Capital investi? Mir haten de Moien eng ganz interessant Etüd, an ech wäert och do mat dem Bail à loyer mat enger gewëssener Transparenz an Novollzéibarkeet, wat de Capital investi ugeet, an d'Chamberkommissioun kommen, fir dann och d'DP ..., d'Gesetz, pardon, net ...

Ech weess net, firwat ech elo op d'DP komm sinn!

► **M. André Bauler (DP).** - Ech froe mech dat och! Mee ech hat lech emol guer net gekuckt!

► **M. Henri Kox Ministre du Logement.** - Dat war elo ..., dat ass elo méi ...

(Brouhaha)

... fir d'Gesetz dann nach virum Summer wëllen ze depotéieren.

Ech soen lech Merci fir d'Ënnerstëtzung.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Kox. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen dann zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7598. Den Text steet am Document parlementaire 7598⁴.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7598 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmme. Duerno

maachen ech den Appel nominal fir de Vote par procuration.

Wien e Vote par procuration wëllt ofginn, soll d'Hand an d'Luucht hiewen, wannechgelift.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass dëse Projet eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmme ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher (par M. Marc Lies), Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank (par M. Michel Wolter), Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Gilles Roth), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gilles Baum) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

8. 7586 - Projet de loi portant adaptation temporaire de certaines modalités procédurales en matière pénale

Mir kommen elo zum Projet de loi 7586, eng zäitweileg Upassung vu verschiddene Prozedurvirschrëften. An ech ginn d'Wuert un de Rapporteur vun dësem Projet de loi, déi honorabel Madamm Carole Hartmann. Madamm Hartmann, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Justice

► **Mme Carole Hartmann (DP), rapportrice.** - Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, beim Projet de loi 7586 geet et, wéi de President elo grad gesot huet, ëm temporaire Adaptatiounen vun eiser Procédure pénale fir d'Post-état-de-crise-Zäit. Mir verlängeren hei eng Rei vu Mesuren, déi während dem État de crise op Basis vu groussherzogleche Reglementer geholl goufen.

Initial hat dëse Projet a sengem éischten Artikel virgesinn, wéini a vu wem d'Masken an de Sitzungssall vun all eise Juridictione misste gedroe ginn. Vu dass mer an den Hauptgesetzer vun der Sortie de crise awer keng generaliséiert Maskepflicht méi virgesinn, quitte dass d'Maske recommandéiert bleiwen, hu mer dësen Artikel am Endeffekt aus dem Projet erausgeholl. Wann an engem Sitzungssall Leit sech ze no géife kommen, kann awer de Président vun der Chamber - iwwer säi Pouvoir de police - froen, dass déi generell sanitär Reegelen vun de Leit sollen agehale ginn.

Duerch d'Ewechfale vun dësem generellen Artikel iwwert d'Maske betrëfft dëse Projet de loi elo effektiv just déi stroferechtlech Prozeduren. De Parquet vu Lëtzebuerg huet, par rapport zum Champ d'application vun dësem Text, a sengem Avis opgeworf, dass d'Prozeduren, déi vum 1992er Gesetz iwwert d'Protection de la jeunesse virgesi ginn, net explizitt an eisem Projet de loi opgefouert goufen. Allerdéngs hält den Artikel 19 vum Gesetz vun 1992 explizitt fest, dass all d'Dispositionen, déi d'Poursuite pénale viséieren, sech op d'Prozedure vum Jugendschutz uwenden. De Projet huet dowéinst net missen amendéiert ginn. Mir hunn de Renvoi vum Artikel 19 awer am Commentaire des articles preziséiert.

Mat dësem Projet de loi bleift et weiderhi méiglech, eng ganz Rei u juristeschen Demarchen, déi normalerweis a physischer Presenz gemaach ginn, iwwer Telekommunikatiounen ze erlaben. Do wou en Zesummekommen net dréngend néideg ass, soll domat d'Sécherheet vu jiddwerengem beschtméiglech garantéiert an de Risiko vun enger zweeter Covidwell minimiséiert ginn.

Konkreet gesäit de Projet vir, dass Ordonnancen vu Perquisitionen oder Saisiën vun Dokumenter, Donnéeën oder och vu Fongen an Objeten och kënne schrëftlech zougestallt ginn, dat via Lettre recommandée, Fax oder och souguer per E-Mail. Solit eng Persoun refuséieren, déi ordonnéiert Informatiounen oder Objeten erauszeginn, riskéiert si eng Amende. An der Kommissioun ass preziséiert ginn, dass dës no Ampleur vun dem respektive Fall festgeluecht gëtt. Dës Strof soll awer net direkt spillen, wann eng Kommunikatioun ouni Äntwert bleift. Wann een net reagéiert, gëtt probéiert, anescht un déi Persoun ze kommen. An eréischt wann en effektiv Refus do ass, fir der Ordonnanz nozekommen, si mer an enger Infraction.

Da gëtt dëse Projet d'Méiglechkeet, fir Auditiounen vun Zeie per Telefon oder Video ze maachen. Vu dass d'Procès-verbalen an deem Fall net materiell kënnen ënnerschriwwen ginn, ginn d'Auditiounen opgeholl fir de Fall, wou et zu Contestatiounen par rapport zu deem, wat ausgesot gouf, kënnt.

Eng Persoun, déi festgeholl gëtt oder am Prisong ass an déi muss gehéiert ginn, huet d'Recht, vun engem Affekot assistéiert ze sinn a sech am Virfeld vun engem Interrogatoire mat hirem Affekot ze ënnerhalen. An deem Kontext gesäit de Projet vir, dass dës zwou Assistenzen och kënne per Video oder per Telefon assuréiert ginn. Wichteg ze soen, an och vum Staatsrot ervirgestrach, ass, dass dës Assistenz per Video oder Telefon just eng Fakultéit, also keng Obligatioun, ass. Dat heescht, den Affekot kann och weiderhi physisch derbäi sinn.

De Projet de loi viséiert dann eng ganz Rei u Prozeduren, wou et am Normalfall zu Depoten um Geriicht kënnt respektiv wou d'Affekote mëndlech, dat heescht a physischer Presenz, um Geriicht plädéieren. Et ass virgesinn, dass d'Demande fir eng Nullitéit, eng Restitutioun oder eng Mise en liberté ze froen nach iwwert d'Zäit vum État de crise eraus op Dossier, also ouni physisch Presenz vun de Parteien, den Affekoten an dem Parquet kënne verhandelt ginn.

An dësem Kontext huet de Parquet vun Dikrech a sengem Avis regrettéiert, dass et domat an esou sensibele Matière wéi der Mise en liberté net zu engem kontradiktoreschen Debat kënnt an dass den Ugekloten esou net d'Méiglechkeet krit, fir sech virun de Richter ze expriméieren.

Am selwechte Sënn ass eis Kommissioun virgeschter nach mat engem Avis vun den Avocats pénalistes befaasst ginn, deen d'Wichtigkeet vun de mëndleche Verhandlungen am Strofrecht ënnersträicht. Mir hunn zréckbehalen, dass mer dësen Avis an enger nächster Kommissiounssëtzung analyséieren an dann decidéieren, ob le cas échéant Upassung misste gemaach ginn.

Och bei den Appeller géint Decisiounen vum Untersuchungsrichter, vun der Chambre du conseil oder géint Decisiounen, déi generell net de Fong vun enger Affär betreffen, ass virgesinn, weiderhin d'mëndlech Prozedur, déi während der Kris temporaire opgehuewe gouf, duerch eng schrëftlech Prozedur mat kuerzen Delaien ze ersetzen.

Wann ee géint e stroferechtlech Urteel an Appell wëllt goen, gesäit eis Legislatioun vir, dass een eng Déclaration d'appel um Geriicht muss ofginn. Mir bleiwen elo temporaire dobäi, dass dës Appeller all kënne „par tous moyens écrits“, also notament och per E-Mail, gemaach ginn.

Bei all dësen temporären Derogatiounen, wou mat E-Mail ka geschafft ginn, gouf et eng Diskussioun doriwwer, ob dës E-Mailen eng Signature électronique drop mussen hunn. D'Autorités judiciaires hunn dëst Element generell begreist. De Staatsrot huet eis allerdéngs zur Kohärenz opgeruff, well d'Signature électronique net generaliséiert, och notament net an der Procédure civile virgesinn ass. Mir sinn dësem Avis nogaangen a gesinn elo just nëmme vir, dass d'Transmissionen och kënne par voie électronique gemaach ginn.

Och d'Exécution des peines ass an dësem Projet de loi viséiert. Sou kënne weiderhin Exécutions fractionnées vu Prisongsstrofen ugefrot ginn, an dat net nëmme wéi normalerweis, wann een nach ee Joer misst am Prisong bleiwen, mee och wann een nach eng Strof vu bis zu dräi Joer ofzesëtzen huet. An d'Chambre de l'application des peines kann, wéi virdu bei den Appeller, déi agereecht ginn, och par tous moyens écrits saiséiert ginn.

Wat d'Dauer vun dësem Gesetz ugeet, ass virgesinn, dass dëst bis den 31. Dezember 2020 en vigueur bleift. Et ass zu dësem Zäitpunkt net

méiglech, genau ze soen, wéini dass déi Pandemie hei eriwwer ass a wéi laang et also Sënn mécht, fir dëst Gesetz oprechtzeerhalen. Mir waren eis an der Kommissioun eens, dass et en fonction vun der Mise en pratique vun dësem Text och während den nächste Méint nach zu Adaptatioun kéint kommen.

Dëst gesot, verweisen ech fir d'Detailer op mäi schréfftleche Rapport, ginn d'Zoustëmmung vun der Demokratescher Partei a soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Hartmann. An als éischte Riedner ass den honorabelen Här Léon Gloden agedroen. Här Gloden, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Léon Gloden (CSV).** - Merci, Här President. Ech soen direkt der Madamm Rapportrice, dem Carole Hartmann, Merci fir hire schréfftlechen a mündleche Rapport.

Här President, ech géif e puer generell Remarque soen, déi souwuel fir dëse Projet ziele wéi fir deen anere Projet, da brauch ech just eng Kéier hei op d'Riednerpult ze kommen a mir spueren Zäit.

D'Riichter an d'Gericht sinn do, fir de Rechtsstaat ze garantéieren. Dës Feststellung ass émsou méi wichteg an engem État de crise, wou d'Regierung exorbitant Pouvoire kritt. An datt se hir Roll erfüllt hunn, besonnesch am État de crise, weist e Jugement vom 25. Mee 2020, wou d'Gerichter de Mechanismus vun de Sanktiounen, dee festgeluecht gi war an engem vun den éischte Reglementer am Ufank vun dem État de crise, sanktionéiert hunn an am Fong dat confirméiert hunn, wat d'CSV vun Ufank u par rapport zu deem Mechanismus vun de Sanktiounen monéiert hat.

Et ass wichteg gewiescht, an engem État de crise och déi Leit, déi op de Gerichter schaffen, ze protegéieren, fir datt d'Gerichter kënne viru fonctionéieren, fir datt weider Urteiler kënne geschwat ginn, fir datt weider den État de droit garantéiert ginn ass. Duerfir war et richtig a wichtig, eng Rei Mesuren iwwer Règlements grand-ducaux ze huelen, déi Exceptionen - am Fong generell Exceptionen - zu den normale Prozedurreegele souwuel am penale Beräich wéi och am zivilen Beräich virgesinn hunn.

Haut elo, mat dësem Projet de loi 7586 wéi och mam 7587, probéiere mer, erëm vun deenen Exceptionen par rapport zu den normale Prozedurreegele lues a lues ewechzekommen, quitte datt se sech nach applizéiere während enger gewëssener Zäit, soit bis Enn des Joers, soit fir een, zwee Méint no dem État de crise. Well et ass wichteg, datt eis Gerichter erëm kënne sou schnell wéi méiglech normal fonctionéieren, wéi dat am Code de procédure civile an am Code de procédure pénale virgesinn ass.

Duerfir wëll ech och eng Kéier hei op deen Avis vun de Penalisten agoen, deen zwar e bësse spéit komm ass - och dat muss ee soen -, mee wou se am Fong op eng Rei Probleemer hiweisen, besonnesch en matière pénale, wou awer de grouse Prinzip ass vum Contradictoire oral, vum Face-à-face tëschent de Riichter respektiv de Prevenuen, den Accuséen an hiren Affekoten. An näischt verhënnert eis, wann d'Resultater vun dëser Epidemie weider gutt bleiwen, datt mer déi Gesetzter kënne upassen. An ech mengen, datt d'Madamm Justizministerin esou enger zukünftiger Modifikatioun och gutt gesénnt ass.

Et geet drëm, mat dëse Gesetzter den Equilibre ze fannen tëschent dem Respekt vun den Droits fondamentaux an dem Respekt och vun der Gesondheet vu jiddwer Eenzelnem, wéi gesot, fir datt d'Gerichter weider kënne fonctionéieren.

Dës Experienz, déi mer hei elo gemaach hunn opgrond vun deenen aussergewöhnleche Reegelen, wou vill och iwwer Visioconference oder, wéi d'Madamm Hartmann gesot huet, mat Signature électronique geschafft gouf - Moyenen, déi mir am Fong elo net dagdeeglech an der Justiz applizéieren an enger normaler Zäit -, erlaabt eis och, an Zukunft dee Projet eJustice, vun deem scho geschwat gëtt, soulaang ech schon um Barreau sinn - an ech soen elo net, wéi laang ech um Barreau sinn -, weiderzedreien. Ech mengen, dat ass och wichteg, déi Experienzen, déi an dee Projet kënne mataléisse gelooss ginn, an dee Projet eJustice, dee mer jo och virun e puer Wochen nach eng Kéier an der Commission de la Justice virgestallt kritt hunn.

Zum Schluss wëll ech awer dann och begréisen, datt d'Regierung schonn an engem vun

hire Reglementer eng CSV-Propositoun mataléisse gelooss huet. Dat ass notament d'Suspensioun vum Delai, fir en Avenu vun der Faillite ze maachen. Dat war eng CSV-Iddi. Déi ass elo matagefloss an eent vun de Reglementer an déi gëtt natierlech elo hei mat iwwerholl. An doriwwer freeë mer eis natierlech och besonnesch, well, ech mengen, et ass och wichteg, datt mer de Betriber oder deene Leit, déi Betriber geréieren, d'Méiglechkeet ginn, awer kënne ze kucken, aus dëser mësslecher Situation erauszekommen, och wa mer wëssen, datt deen een oder deen anere Betrib awer leider op der Streck bleift.

Dëst gesot, ginn ech den Accord zu deenen zwee Projets de loi.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Gloden. Nächste Riedner ass déi honorabel Madamm Cécile Hemmen.

► **Mme Cécile Hemmen (LSAP).** - Merci, Här President. Jo, mëttlerweil si mer jo schonn ukomm op engem Punkt, wou ee sech och emol ka Gedanke maachen iwwert déi positiv Auswierkung vun der Kris. An ech wëlt do da vläicht just de Volet Digitalisatioun eraushuelen am Beräich vum Droit, wou den Här Gloden och elo grad dervu geschwat huet. D'Digitalisatioun eebe just am Beräich vum Droit zielt och kloer zu enger vun dëse positiven Entwécklungen.

Och wann d'Ännerungen an dësem Gesetz Enn des Joers auslafen, sou misst een awer vläicht op Basis vun der Erfahrung, déi een elo mat dëse Prozedurreegele sammelt, evaluéieren, wéi eng Léieren dass een do soll erauszéien, an och kucken, ob een dës positiv Experienzen dann net och op Dauer eventuell kéint iwwerhuelen.

D'LSAP ënnerstëtzt op alle Fall all Beméiunge vun der Justiz hin zu enger weiderer Digitaliséierung vun de Prozeduren, dëst natierlech ganz kloer am Aklang mam Droit de la défense.

Duerfir och den Accord vun der LSAP fir dëst Gesetz. Mir waren elo net vill méi explizitt, well d'Madamm Hartmann dat an hirem Rapport och tipptopp gemaach huet. An dofir och e grouse Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Hemmen. An da ginn ech d'Wuert un den honorabelen Här Charles Margue.

► **M. Charles Margue (déi gréng).** - Merci, Här President. E grouse Merci un d'Rapportrice vun dësem a vun deem nächste Gesetz. Dat ass d'Carole Hartmann an ech soen him ausdrécklech Merci, dass et kuerzfristeg bereet war, fir déi Rapporten unzuhuelen an där schneller Zäit, déi mer hei hunn.

Ech wëll och nach ausdrécklech eng Kéier als President vun der Kommissioun widerhuelen, wat scho gesot ginn ass: Dass mer den Avis vun de Penalisten an d'Kommissioun eranhuelen, hu mer gëschter ofgemaach. Ech wëll et ënnersträichen, well deen Avis koum kuerzfristeg. Mir konnten net drop reagéieren, och net, fir dëst Gesetz elo ze verabschieden.

Ech fannen et och interessant, dass dëst Gesetz an dat nächst bis Enn des Joers ginn. Mir hunn domadder d'Geleeënheet ze kucken, wéi dann och a méi normalen Zäiten eis Gerichter kéinte funktionéieren mat Prozeduren, déi mer bis ewell net esou fir méiglech gehalen haten, déi kéinten iwwer Visio, iwwer Telefon sinn, haapt-sächlech iwwer Ecrit sinn an net esou vill am Presentiel.

Et huet, wéi ech mer soe gelooss hunn an der Kommissioun, besser funktionéiert wéi befaart, sou dass mer sollen och elo vun deene Méint profitéieren, déi kommen, wann dëst an dat nächst Gesetz a Kraaft sinn, fir de Bilan ze maachen, mat alle Partie-prenanten, déi um Gericht sinn. An ech hu ganz gutt héieren, dass - wat d'Penaliste jo bemängelen - den Débat contradictoire am Face-à-face, wéi de Léon Gloden et och elo gesot huet, muss kënne stattfannen. Et geet mir hei och drëm, dass mer jiddwerengem dat Gerechtegkeetsgefill, uerdentlech vun der Justiz kënne behandelt ze ginn, kënne weiderverméttelen, deenen eenzelne Leit, an dass net just „se“, dat heescht d'Affekoten an all déi, déi stellvertriedend si fir de Justiciabel, iwwer hir Käpp ewech géifen handelen.

Wéi gesot, ech soen der Rapportrice Merci. An ech ginn den Accord vun der grénge Fraktioun fir dëse Projet.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Margue. An da wier et um honorabelen Här Marc Goergen.

► **M. Marc Goergen (Piraten).** - Merci, Här President. Merci der Rapportrice, dem Carole Hartmann, fir dee gudder Rapport. D'Piraten wäerten hir Zoustëmmung ginn.

Ech wëll awer do nach zwou, dräi Remarken derzou maachen. Déi eng Remark hat ech och

esou an der Kommissioun ubruecht: datt et eis Piraten wichteg ass, wann e Mandant mat sengem Affekt géif iwwert déi nei Medie kommunizéieren, dass dann aner Mesuren, sief et eng Vorratsdatenspeicherung oder e Staatstrojaner, dee Moment inaktiv sinn an dass dat och wierklech sech zu Häerz geholl gëtt an dass déi Leit net iwwerwaacht ginn, wa se mat hiren Affekoten oder anere Leit géifen dee Moment schwätzen a Vertrauiches matdeelen.

Den zweete Punkt ass mat den E-Mailen. Sécherlech ass dat eng gutt Mesure. Mir ginn awer och do ze bedenken, dass et esou ass, dass déi vun deem enge Server op deen anere ginn an et ëmmer méiglech ass, dass hautdesdaags eng E-Mail dee Server net erreicht. An deementspriedend, wéi mer och an der Kommissioun ze bedenke ginn hunn, ass et do, fir mat de Sanktiounen ganz duuss ze sinn a virsiichteg ze sinn, well esou eng E-Mail eeben emmer mol kann net ukommen.

An op där anerer Säit ass ze bedenken: Wann een eng E-Mail schéckt, steet zwar heiansdo en Absender do, mee et ass net ëmmer deen, deen do soll stoen. Deementspriedend géife mir et begréissen, wann eng Signature électronique ganz schnell géif kommen, fir dass een och sécher ass, wien d'Identitéit hannert där E-Mail ass, déi een op der Justiz geschéckt huet oder geäntwert huet.

Mir wäerten den Accord zu dësem Projet ginn.

Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Goergen. D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Justizministesch Sam Tanson.

Prise de position du Gouvernement

► **Mme Sam Tanson, Ministre de la Justice.** - Jo, fir d'éischt emol merci, Carole Hartmann, fir deen ausféierleche Rapport. Ech brauch net méi op d'Detailer vun dësem Projet anzegoen.

Et ass schonn ugeklungen: Et ass elo och d'Zäit, wou mer kënne vläicht scho positiv Konsequenzen aus deene leschten Erfahrung vum de Wochen a Méint, déi mer haten, zéien. Ech hat virun enger Woch eng Reunioun mat den Autorités judiciaires, mam Barreau, wou mer eeben en Échange haten iwwert de Verlaf vun der Covidkris elo op de Gerichter. An d'Konklusioun war, dass eigentlech alles, wéi de Charles Margue scho virdru gesot huet, besser gaangen ass, wéi ee sech dat erwaart huet, an eeben och, dass déi Digitaliséierung, dat heescht, kënne per E-Mail eppes eraschécken, wat virdrun huet musse mat engem Déplacement verbonne sinn, u sech ganz gutt fonctionéiert huet.

Et hu sech natierlech bei verschiddene Kompositiounen, awer bei Wäitem net bei en all, Retarden akkumuléiert, virun allem do, wou vläicht méi physisch Presenz souwisou schonn ass, wou méi Parteien hikommen, wou méi Leit och hikommen, déi net zu Lëtzebuerg wunnen; wat scho méi schwierig wor. Do sinn elo vläicht Retarden, déi festgestallt gi sinn.

An duerfir hu jo och d'Gerichter decidéiert, si géifen d'Vacances judiciaires ëm zwou Wochen no hanne verréckelen, soudass an där Zäit bis den Ufank August nach kënne gereegelt Audienz stattfannen, wat dann och mat sech bréngt, dass probéiert gëtt, nach méi vun deem Retard opzeschaffen.

Dee Projet, dee mer elo haut unhuelen - an ech soen lech Merci fir déi breet Ënnerstëtzung -, dee probéiert, wéi sou villes, wat mer am Moment maachen, ze ponderéieren tëschent de Mesures sanitaires Rechnung ze droen a gläichzäiteg awer och net op déi fundamental Rechter ze empitéieren.

Et ass elo scho vill vun dem Droit de la défense geschwat ginn. Dat, wat d'Penalisten an hirem Avis monéieren, ech kann dat absolutt novollzéien. Ech bedauern effektiv och, dass mer et eréischt de Mëttwoch kruten.

Vläicht zur Explikatioun: Souguer ier mer de Projet de loi am Regierungsrot deposéiert haten, hunn ech net nëmmen d'Autorités judiciaires consultéiert, mee natierlech och de Barreau. An ech krut vum Barreau eng Prise de position, wou dat doten net en Deel dovunner wor, well soss wier dat natierlech an dee Projet hei agefloss.

Ech hunn awer haut och mam Philippe Penning vun der ALAP telefonéiert an hunn och mat him ausgemaach, dass mer eis géife kuerzfristeg zesummesetzen, fir hir Erfahrung mataléissen ze loosser. An ech hunn em och gesot, dass menger Meinung no - dat kënne mer dann zesummen an der Kommissioun diskutéieren - mer entweder déi Dispositioun kënne ofschafen, wann d'Covidtexter och zu Enn sinn, well ...

Also, et geet jo hei elo ëm déi reng schréfflech Prozedur vun der Chambre du conseil. Dat

sinn Demandes de mise en liberté, dat sinn Nullitéiten, déi gefrot sinn, oder bei Restitutiounen vun engem Auto zum Beispill, deen een ofgehallt krut. Dat si méi provisoresch Moossnamen, mee trotzdeem, et geet awer ëm vill. Et geet drëm, ob ee kann aus dem Prisong erauskommen, zum Beispill. Soudass et do heiansdo ganz wichteg ka sinn, dass ee gehéiert gëtt.

Ech kann dat novollzéien. Duerfir d'Propos, dass mer géifen en Amendement an deenen nächste Wochen eraginn, wou mer entweder déi Dispositioun ganz eraushuelen oder, wéi an deem nächsten Text, dee mer haut wäerten decidéieren, wou mer soen, dass, wann eng Demande do ass, fir gehéiert ze ginn, dass een da muss gehéiert ginn. Ech fannen dat absolutt legitim. Ech bedauern eebe just, dass mer déi Experienzen, déi se gemaach hunn, net éischter kruten, soss hätte mer dat natierlech hei mataléisse gelooss.

Just nach kuerz zum Här Goergen senger Remark. Ech verweisen do op den Artikel 4 vum Text, deen expressis verbis virgesäit, dass guer keen Enregistrement ënner iergendenger Form vun där Kommunikatioun tëschent der Persoun a hirem Affekt ka gemaach ginn. Dat ass de generelle Prinzip. Dee gëllt natierlech och am Kader vun der Videokonferenz, genau wéi e gëllt, wann een den Affekt en face gesäit.

Soudass mer hei déi selwecht Rechter garantéiere wéi am Normalfall, just eeben, dass et facilitéiert, dass en Affekt, deen da vläicht vu méi wäit ewech soll geruff ginn, an der Nuecht oder zu ongëschtege Momenter, a wa souwuel den Affekt an d'Partei och der Meinung sinn, dass ee sech och kéint iwwer Videokonferenz consultéieren, dass dat dann och dee Moment méiglech ass.

An dat ass eigentlech och, fir vläicht d'Saache heiansdo méi séier weiderzebréngen, guer net esou schlecht an och en Element, wou mer dann an e puer Méint mussen de Bilan zéien, wat mer weider mat iwwerhuelen a méi definitiv Texter a wat mer da fale loosser, wann d'Gesetz net méi néideg ass.

Merci villmools.

► **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Tanson. An da Parole après ministre fir den Här Gilles Roth.

► **M. Gilles Roth (CSV).** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll och de Cortège an déi Eintracht net duerjemebréngen. Ech wëll just soe virun der Chamber hei, dass mer awer musse kucken, dass déi Gesetzter, déi mer hei zesummen ausschaffen an der Kommissioun - dat ass wierklech an der Justizkommissioun, mengen ech, exzellent gelongen, déi Zoustëmmung, déi mer hei ginn an dem Parlament zu deene Gesetzter -, dass déi awer och op dem Terrain als solch applizéiert ginn.

An ech wëll soen, dass déi Covidkris hei, mat allem Respekt, och mat där néideger Distanciatioun, déi ee muss hunn, net zum Virwand geholl därerf ginn, déi Kris, fir elementar Grondrechter a Strofprozesser ausser Kraaft ze setzen.

An ech muss lech ganz éierlech soen, ech mengen, Dir kennt dee Fall och, Madamm Minister: Ech gouf de Moie vun engem Vertreter vum Barreau abordéiert; 50 Joer Experienz, bekannt. Deen huet mer vun engem Fall vu gëschter erzielt, wou en da sollt den Interrogatoire matmaache mat engem Client op der Police op der Gare. Et sollt en Interrogatoire ... An Dir wësst, dass zënter 2017 all Mënsch, ob en als Temoin oder als Prevenu gehéiert gëtt bei der Police, do schonn d'Recht huet, fir sech vun engem Affekt entouréieren ze loosser.

E wollt och dohinnegeen. An do ass him gesot ginn, e misst eng Mask unhunn. Dat ass awer aus perséinleche gesondheetleche Grënn net méiglech gewiescht. An ech liesen lech elo vir, wat d'Suite dovunner ass, en E-Mail, dee gëschter vun deem betreffende Beamte vun der Police un deen Affekt gericht gouf: « Bonjour Maître », sou an esou, « en respectant vos réflexions », schreift de Polizist, an ech liesen lech dat hei vir aus engem E-Mail, gëschter, Mercredi, 17. Juni 15.00 Auer, « je suis tenu à vous informer que je vais donc terminer le procès-verbal sans l'audition de votre partie. »

Ech widerhuelen nach eng Kéier: « sans l'audition de votre partie ». « Ceci, car il n'est pas possible de changer les bureaux comme on les trouve », also sou steet do, « ici au bureau de la gare. De plus, la situation due au Covid-19 ne changera pas dans les prochains temps. »

Dir Dammen an Dir Hären, do muss ech lech soen: Dat do, dat geet net! Entweder, wann een eng Distanciation physique an de Covidgesetzter virgesäit - déi och vläicht hir Bedeutung an hir Rechtfertigung huet -, mee da kann een awer do net d'Grundprinzipie vun eise Rechtsstaat ausser Kraaft setzen! Dat geet net!

► **M. Laurent Mosar** (CSV).- Très bien!

► **M. Gilles Roth** (CSV).- An Dir hutt virdrun hei gesot, och vun den Avocat-pénalisten, et misst een de Principe du contradictoire respektéieren, et misst een de Principe vun den Droits de la défense respektéieren. Jo! Mee da kuckt och, dass et op dem Terrain de Fall ass!

Well et ka jo net sinn, dass d'Chamber hei mat grousssem Brimborium a grousssem Tammmtamm am Joer 2017 am März e Gesetz stëmmt, wat „Ëmsetzung vun de sougenannten ABC-Direktiven“ heescht, dat heescht, dass d'Leit elementar Rechter hunn, wat hir Onscholdvermutung ass, dass d'Leit elementar Rechter hunn, wa se an engem Strofprozess involvéiert sinn ...

An do seet och ganz kloer den Artikel 3-6. aus eisem Code de procédure pénale: « A droit de se faire assister d'un avocat : ... », Punkt 3, « 3. la personne qui est interrogée au cours de l'enquête préliminaire ; ». Mee, Dir Dammen an Dir Hären, wann dat am Code de procédure pénale steet, dann ass et awer total inakzeptabel an engem Lëtzebuerger Rechtsstaat, dass hei e Polizist engem Affekot mat 50 Joer Expérience schreift: „Mee wann Der d'Mask net kënnt undoen, dann ass dat mir egal, mee da maachen ech mäi Procès-verbal ouni d'Audition vun Ärem Temoin.“

Also Madamm Minister, dat do dat ass eppes, wat net geet! A mir hätte gärén, dass zesumme mat den Avocat-pénalisten, zesumme mat der Chamberskommission och déi Gesetzter, déi mer hei stëmmen an dem Justizberäich, op hir Praxisuwendung gepréift ginn. An dat ass eng elementar Fuerderung, déi mer och wëllen hei nach eng Kéier bekräftegen.

► **M. Laurent Mosar** (CSV).- Très bien!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Här Roth. Ech ginn d'Wuert zrëck un d'Madamm Justizministesch.

► **Mme Sam Tanson**, *Ministre de la Justice*.- Also, ech mengen, dat do ware jo elo zwou verschidde Saachen.

Dat eent ass d'Consultation vun de Professionellen. Déi maache mer. Ech consultéieren de Barreau. Ech sinn der Meinung, wann ech de Barreau consultéieren, dann organiséiert de Barreau sech, fir dann déi Affekoten ze froen, en Avis ze ginn, déi déi Matière praktizéieren. Ech ginn do dervun aus, dass dat geschitt.

Ech wëll hei awer betounen: Mir hu ganz vill net nëmme vun lech verlaangt an deene leschte Wochen a Méint, och vun den Autorités judiciaires, och vum Barreau, fir ganz séier en Input ze kréie bei den Texter. Hei hat ech nogekuckt: Hei hate se awer fënnef Deeg, ier mer de Projet de loi an der Regierung deposéiert hunn.

Ech wëll elo hei kengem e Reproche maachen, well ech sinn immens frou iwwert déi gutt Zesummenaarbecht, déi mer souwuel an der Kommission hu wéi och mam Barreau. Well den Input, dee mer vun hinne kruten, ass wichteg an ... Voilà.

Mee ech hunn, genau wéi Dir, deen Avis vun der ALAP entdeckt - wéini war et? - e Mëtwoch de Moien. Mir wäerten deem natierlech Rechnung droen. Mee mir konnten awer elo net de Projet net stëmmen dowéinst. Well hei sinn einfach Mesuren, déi musse prolongéiert ginn, déi mer dowéinst materanhuelen.

Dee Fall, deen Dir elo nennt ... Ech kennen elo d'Eenzelheeten net. Dofir, Dir hutt elo hei en Extrait virgelluecht, ech wäert mech schwéier hidden, mech dorop ze prononcéieren, vun deem kuerzen Extrait. Mee natierlech: De Prinzip ass, dass d'Reegele musse applizéiert ginn, ob dat elo vun der Police ass oder vu soss iergendengem.

An ech mengen, mir sinn an engem Rechtsstaat. A wann een an engem Fall ass, wou déi Reegelen net ugewannt ginn, dann hu mer genuch Moyenen, fir do dergéint virzegoen. Do ka weeder e Covid en Argumentaire dergéint sinn, nach soss iergendepes.

Dofir, ech hu vollst Vertrauen an dee Confrère vun lech, deen dann esou laang um Barreau ass, dass deen och ganz genau weess, wat en domadder muss maachen. Ech wäert dem zoustännege Minister dat dote weiderginn als Informatioun. Ech sinn net fir d'Police zoustänneg.

Dat huet awer elo net direkt eppes mat der Applikation vun deem heiten Text ze dinn, well do nämlech strictement näischt esou an deem Text drasteet, weeder par rapport zu de Mesuren, déi mussen agehale ginn um Geriicht. Net bei der Police natierlech, dat hu mer jo erausgeholl, well mer der Meinung sinn, et féiert just zu Kontradiktionen, wann een op verschiddene Plazen ënnerschiddlech Mesurë gesetzlech festhält.

An der Salle d'audience ass et esou: Do ass et de Richter, deen huet de Pouvoir de police driwwer, wéi ee sech an der Sall d'audience ze

verhalen huet. Dat hu mer jo an der Kommission nach gëschter diskutéiert. Ech fannen dat och richtig. Et ass net all Sall, deen d'selwecht ass. Et ass net an all Sall, wou een déi selwecht Mesurë kann uwenen.

Et hänkt och dervun of, wéi eng aner Leit an deem Sall sinn, ob do Personnes vulnérables sinn. Ech sinn der Meinung, do muss ee sech souwiso aneschtens ... Et muss een einfach deen néidege Respekt, jiddweree vun eis, weisen, wa Personnes vulnérables do sinn, fir dann eeben d'Mask unzedeien, och wann déi Sécherheetsdistanze kënnen agehale ginn.

Mee voilà: De Prinzip ass natierlech deen, dass d'Gesetzter musse applizéiert ginn.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Madamm Tanson. D'Diskussion ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7586. Den Text steet am Document parlementaire 7586⁸.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7586 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir de Vote par procuration.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass dese Projet de loi eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher (par M. Marc Lies), Félix Eischen, Paul Gales, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marco Schank (par M. Michel Wolter), Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Gilles Roth), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gilles Baum) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen (par Mme Josée Lorsché), Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

9. 7587 - Projet de loi portant :

1° prorogation de mesures concernant

a) la tenue d'audiences publiques pendant l'état de crise devant les juridictions dans les affaires soumises à la procédure écrite ;

b) certaines adaptations de la procédure de référé exceptionnel devant le juge aux affaires familiales ;

c) la suspension des délais en matière juridictionnelle, et

d) d'autres modalités procédurales ;

2° dérogation temporaire aux articles 74 à 76 et 83 de la loi modifiée du 9 décembre 1976 relative à l'organisation du notariat ;

3° dérogation temporaire aux articles 15 et 16 de la loi modifiée du 10 août 1991 sur la profession d'avocat ; et

4° modification de l'article 89 de la loi modifiée du 8 mars 2017 sur la nationalité luxembourgeoise

Deen nächste Punkt vum Ordre du jour ass de Projet de loi 7587 iwwert d'Weiderféierung vun den ëffentleche Gerichtsverhandlungen. An nach eng Kéier ass d'Tribün fir déi honorabel Madamm Carole Hartmann als Rapportrice vun dësem Projet.

Rapport de la Commission de la Justice

► **Mme Carole Hartmann** (DP), *rapportrice*.- Léif Kolleginnen a Kollegeen, wéi beim viregte Projet geet et och beim Projet de loi 7587 ëm d'Verlängerung vun enger Rei zäitlech begrenzte Mesuren, déi am Kader vun dem État de crise iwwer groussherzoglech Reglementer en place gesat goufen. Mir schafen eng gesetzlech Basis fir temporaire Derogationen, déi gréisstendeels Prozeduren op eise Geriichter betreffen.

Déi éischt Artikelen vun dësem Projet de loi betreffen Affäre virun eisen diverse Juridictionen, déi an enger sougenannter Procédure écrite verhandelt ginn, dat heescht, méi einfach gesot, wou d'Argumenter haaptsächlech schrëftlech ausgetosch ginn. Am Kader vun dese Procédures écrites ass am Normalfall virgesinn, dass et zum Schluss vun der Prozedur zu enger mëndlecher Sitzung kënnt, wou d'Argumenter dem Richter nach eemol kënnen duergeluecht ginn.

Fir Displacement, déi net onbedéngt noutwendeg sinn, op e Minimum ze reduzéieren an domat de Risiko vun enger weiderer Verbredung vun Covid-19 ze reduzéieren, gesäit dese Projet de loi vir, dass dës Affären ouni Sitzung mat physescher Presenz kënnen ofgeschloss ginn. Juristesoch soe mer, dass si „en délibéré“ geholl ginn, ouni dass d'Parteien nach eemol op d'Geriicht kommen.

Wichtig heibäi ass, dass d'Mandatairë vun de Parteie musse domadder averstane sinn, dass et net méi zu enger Sitzung kënnt. Wann en Affekot freet, fir mëndlech ze plädéieren, muss en dat och maache kënnen.

Dës temporaire Derogation gëllt souwuel fir Affäre virun eise Verwaltungsgerichter, virum Verfassungsgericht, dem Kassationsgericht an och den zivilrechtliche Juridictionen, déi en matière civile oder commerciale siegieren a wou och eeben déi schrëftlech Prozedur applizéiert gëtt.

Wat déi schrëftlech Procédure civile a commerciale ugeet, preziséiert de Projet de loi, dass d'Affekoten, déi wëlle plädéieren, spéistens 48 Stonne virun der Sitzung musse Bescheed ginn, ob se wëllen op d'Geriicht kommen oder net. Dat musse si dem Gericht schrëftlech matdeelen, woubäi och den elektronische Wee op ass.

Dës prozedural Derogatione sinn, wéi gesot, zäitlech begrenzt a gëlle vum Enn vum État de crise bis Enn des Joers.

Am Projet de loi gëtt do dernieft an zwee Artikelen virgesinn, dass Requêtes oder Demanden, déi während dem État de crise ageleet goufen, déi awer bis elo nach net tranchéiert sinn, nom État de crise no den temporäre Reegelen, déi en place gesat goufen, verhandelt ginn. Et geet dobäi drëm, fir dës Affären net nees bei null ufänken ze musse.

Déi zwee concernéiert Artikelen viséieren engersäits Requêtes, déi beim Famillengericht eragaange sinn, an anersäits eng spezifesch Demande, déi et de Parteie während dem État de crise erméiglecht huet, fir eng Derogation zu der allgemenger Suspension des délais ze froen. A béide Fäll hu mer op der Basis vun den Avisen, déi mer erakruten, an den Diskussionen an der Kommission am Commentaire des articles eng explizitt Referenz op d'Règlements grand-ducaux gemaach, déi während dem État de crise applikabel waren.

Wat d'Suspension des délais ugeet, ass et wichteg ze ënnersträichen, dass déi generell Suspension vun de prozeduralen Delaien net verlängert gëtt. Dat heescht zum Beispill fir en Delai vu 40 Deeg, fir Appell ze maachen, dass, wann en Urteel fënnef Deeg virum Ufank vum État de crise zougestallt ginn ass, de Rescht vun dese 40 Deeg, dat heescht an dësem Fall 35 Deeg, nom Enn vum État de crise weiderlafen.

Mir confirméieren allerdéngs, sou wéi et am Règlement grand-ducal iwwert d'Suspension des délais virgesinn ass, d'Prorogation, déi bei legalen a konventionellen Delaie virgesi gouf, fir eng éischtinstanzlech Prozedur anzeleeden.

Wa mer dës Prorogationen net géifen iwwerhuelen, hätte se keng legal Basis méi. Duerfir brauche mer e Régime transitoire, wou mer weiderhi virgesinn, dass d'Delaie, déi während dem État de crise ausgelaf sinn, ëm zwee Méint nom État de crise verlängert ginn an dass d'Delaie, déi am Mount nom Akraafttriede vun dësem Gesetz auslafen, ëm ee Mount no hirer urspringlecher Date d'échéance verlängert ginn.

Ech ënnersträichen op dëser Plaz, dass d'Prorogation vun dësen Delaien och fir d'Recours gracieux gëllt. Dës Recours waren initial net am Règlement grand-ducal virgesinn, sinn awer no Diskussionen an eiser Kommission och derbäigesat ginn.

De Staatsrot hat a sengem Avis nach d'Fro opgeworf, ob d'Péremption d'instance och couvriert ass. Dës Prozedur ass och schonn am

Règlement grand-ducal viséiert a gëtt deemno och am Gesetz viséiert.

Och ass d'Fro gestallt ginn, ob eng strofrechtlech Prescription, déi am Mount nom Enn vum État de crise (veuillez lire: déi an de Mount nom Enn vum État de crise fält,) ënnert dës Prorogation fält. An och hei ass d'Antwort: Jo. Dësen Artikel gëllt och en matière pénale.

Niewent dëser genereller Prorogation vun den Delaien, fir ze kloer oder fir e Recours gracieux anzeleeden, hu mer an dësem Projet de loi awer och eng Rei spezifesch Delaien explizitt suspendéiert:

Sou sinn d'Deguerpissementen, déi am Kader vun engem Bail d'habitation oder engem Bail commercial ordonnéiert goufen, während engem Mount suspendéiert.

Eng Déclaration de naissance, déi normalerweis innerhalb vu fënnef Deeg no der Gebuert muss gemaach ginn, kann nach während engem Mount nom État de crise gemaach ginn.

D'Delaie, wat d'Ventes immobilières forcées ugin, ginn nach zwee Méint suspendéiert.

A während sechs Méint ka weiderhin en Avenu de faillite gemaach ginn, wéi de Léon Gloden et och scho gesot huet.

Här President, an dësem Projet de loi hu mir an engems och virgesinn, dass d'Assemblée-généralle vum Barreau a vun der Chambre des Notaires ausnamsweis dëst Joer am September kënnen ofgehale ginn. De Projet de loi preziséiert och, wéi d'Iwwergangszäit vun de Mandatairen an deenen zwee Gremien ausgesäit, wéini a wéi laang déi jëtzeg Mandatairen also nach den Interim maachen.

Ee leschte Punkt betrëfft d'Gesetz iwwert d'Lëtzebuerger Nationalitéit. Hei gëtt proposéiert, fir d'Date limite fir eng Déclaration de recouvrement de la nationalité ze maachen, ëm ee Joer, op den 31. Dezember 2021, ze reportéieren.

Wat d'Entrée en vigueur vun dësem Gesetz ugeet hat de Staatsrot eng Opposition formelle opgeworf. Soudass mir kloer festgehalen hunn, dass dëst den éischten Dag nom Enn vum État de crise a Kraaft trëtt.

Dëst gesot, verweisen ech fir déi weider Detailler op de Rapport écrit. Ech ginn d'Zoustëmmung vun der Demokratescher Partei an ech soe Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Madamm Hartmann. Den éischten agedroene Riedner, den honorabelen Här Léon Gloden, hat schonn den Accord vun der CSV-Fraktioun ginn, soudass ech d'Wuert kann direkt weiderginn un déi honorabel Madamm Cécile Hemmen.

Discussion générale

► **Mme Cécile Hemmen** (LSAP).- Jo, merci, Här President. Merci och der Rapportrice. Dat war wirklech e ganz detailléierte Rapport, dee se gemaach huet, wirklech all d'Punkte schéin eenzel opgezielt an och gutt verständlech. Merci duerfir. Deem ass näischt bäizefügen.

An d'LSAP gëtt selbstverständlech hir Zoustëmmung.

Merci.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Madamm Hemmen. An d'Wuert kritt direkt den honorabelen Här Charles Margue.

► **M. Charles Margue** (déi gréng).- Merci, Här President. Ech schlësse mech un. Wéi gesot, ech soen nach eng Kéier der Rapportrice Merci, dass se sech där Aufgab hei ugeholl huet.

An ech ginn den Accord vun der grénger Fraktioun fir dese Projet.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Här Margue. Da wier et um honorabelen Här Marc Goergen.

► **M. Marc Goergen** (Piraten).- Merci, Här President. Och merci dem Carole Hartmann fir deen exzellente Rapport. Och mir wäerten eis Zoustëmmung ginn.

Ech si just virdrun eng Kéier kuerz un der Ausso vun der Madamm Ministesch hänke bliwwen, wou Der gesot hutt, dat mat dem Staatstrojaner, dass deen net géif ophuelen. Do wäre mer frou als Piraten, wann Der eis eng Kéier kéint an enger Kommission méi genau erklären, wéi dat soll technesch fonctionéieren. Ech wollt lech dat just nach mat op de Wee ginn: Wéi dee Staatstrojaner dat net soll mat ophuelen?

Merci.